

BoekStart

Boekidee voor de kinderopvang

Delen!

Tekst en illustraties van Yusuke Yonezu

Uitgave van De Vier Windstreken; 2020

Kartonnen boek – 14 illustraties, elk met een kijkgat en één zinnetje als tekst

De titel van dit boek is kort en krachtig: Delen! Niet alleen de titel is zo duidelijk als wat, het onderwerp 'delen' wordt al even duidelijk uitgelegd. En dat gebeurt heel slim. Bekijk de voorkant, sla de eerste bladzijde open en je ziet hoe hier de twee poezen met grimmige snuitjes trekken aan een lekkere vis. Ze willen die allebei hebben. Hoe moet dat nou? Sla de volgende bladzijde om en zie hoe de strijd wordt opgelost. Delen! Ieder de helft. Het is knap bedacht hoe een kijkgat zichtbaar maakt dat nu beide poezen lekker kunnen smikkelen van ieder een helft van de vis. Er zijn nog meer dieren die worstelen met hetzelfde probleem. Dit is een interessant boek om voor te lezen, herkenbaar voor jonge kinderen (en superhandig voor hun opvoeders).

Voor jonge peuters

Als twee peuters allebei dat ene koekje willen hebben, blijkt het voor beiden lastig om het de ander te gunnen. Iedere opvoeder weet dat peuters van twee jaar sociaal-emotioneel nog niet zover zijn dat ze uit zichzelf iets delen. Ze weten nog niet hoe belangrijk het is om rekening te houden met de gevoelens van een ander en hoe je dat doet. Je kunt dit pas verwachten bij een kind ouder dan vier jaar. Maar een jonger kind kan al wel van jongs af aan leren hoe delen gaat. In de kinderopvang zijn kinderen gewend dat van het eten en drinken ieder kind zijn deel krijgt. Dat gaat allemaal vanzelf als jij de regie hebt. Maar, hoe gaat het als je het aan de kinderen over laat om bijvoorbeeld een banaan te delen of te verdelen? Als je dit boek erbij pakt zullen ze het prachtig vinden om te zien hoe de dieren in het boek dit doen.

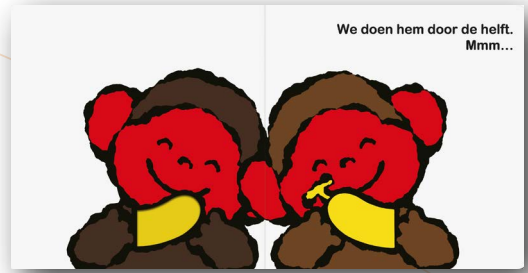
Voorbereiding

Door het boek vooraf goed te bekijken en te lezen, leer je de mogelijkheden ervan kennen. Wat zal het meest leesplezier geven en wat kunnen de kinderen van de dieren in dit boekje leren?

- De kijkgaatjes vallen direct op. Peuters hebben natuurlijk meteen in de gaten dat die spannend zijn om te ontdekken. Begrijpen wat het effect ervan is, komt later als je voorleest.
- Je ziet bekende dieren en het lekkers dat ze delen past goed bij ze: na de poezen met hun vis, delen twee muizen een stuk kaas, konijnen een wortel, aapjes een banaan, varkens een appel en de beren een tros druiven. Tot slot zijn er twee kinderen die trekken aan de arm van mama. Gelukkig kan mama ook goed gedeeld worden: zij heeft twee armen waarmee ze beide kinderen tegelijk kan knuffelen.
- De gezichtsuitdrukking van de dieren is heel sprekend. Eerst zien we hun oogjes wijd open en mondhoeken omlaag: ze zijn boos. Ik wil ook! En na het delen zien we hun oogjes als boogjes en mondhoeken omhoog: ze zijn blij. Ieder de helft, mmm!
- De tekst bestaat telkens uit een korte dialoog: 'Ik wil deze knapperige wortel! Ik ook!' Een paar bijvoeglijke naamwoorden zijn moeilijk: glibberige vis, stinkende kaas en knapperige wortel. Bedenk hoe je dat uitlegt bij het voorlezen.

BoekStart

Introductie

Je introduceert het boek door iets te doen dat heel dicht bij het thema van het boek blijft en bij de beleving van de kinderen.

- **Ik ook!**

Doel: je gaat in op de gevoelens van de kinderen en brengt ze in de sfeer van het boek

- » Er is in je groep ongetwijfeld regelmatig een voorval dat je als aanleiding kunt gebruiken om dit boek voor te lezen. Er ontstaat bijvoorbeeld wat spanning bij twee peuters omdat ze kibbelen om de laatste stukjes fruit. Ze voelen in deze concrete situatie hoe het is als je allebei hetzelfde wilt hebben. Boos omdat je niet krijgt wat je wilt? Als je nu het boek *Delen!* erbij pakt, kun je er direct op ingaan en bezig zijn met een oplossing: 'kijk, ieder de helft! Daar word je weer blij van!'

- **Een lekkere wortel**

Doel: voorkennis oproepen: wat weten de kinderen al van hoe delen gaat

- » Een heel eenvoudige manier om dit boek te introduceren is gebruik maken van het moment dat er een tussendoortje wordt gegeten. Zorg voor wortels die net wat te groot zijn voor een kind alleen. Je let ook op het aantal: voor vier kinderen heb je twee wortels. Ga hierover in gesprek met de peuters. Hoe moet dat nou? Hoe kan ieder kind toch wortel eten? Let op de oplossing die de kinderen zelf aandragen. Door midden? Hoe moet dat dan? Zo breken? Of snijden?

Voorlezen

Je probeert te bereiken dat de peuters plezier hebben om wat er gebeurt in het boek. Daarvoor moeten ze het wel snappen.

Hoe pak je dat aan?

- Het past heel goed bij dit boek om het met twee kinderen te lezen. Ieder aan een kant van je.
- Geef ze de tijd en ruimte om eerst zelf te begrijpen wat ze zien. Misschien trekken ze het boek daarvoor allebei naar zich toe want hoe zit dat nou met die gaatjes en die helften? Dat moet ontdekt worden en dat doe je door de bladzijden heen en weer open te slaan: nu zie je een heel stuk kaas, en zo zie je twee helften van de kaas! En hoe delen we het boek? Om de beurt!
- Pas daarna zul jij de kans krijgen om het van voor tot achter voor te lezen en telkens te bespreken wat er gebeurt: de konijntjes zijn boos, ze willen allebei de wortel. En hier zijn ze blij want ze hebben de wortel in twee helften verdeeld.
- Lees de tekst. Die is leuk om de kinderen mee te laten zeggen: Ik wil... Ik ook!
- En lees gerust woorden als glibberige, stinkende, knapperige, kromme en sappige. Je legt die uit door voor te doen met gebaren en geluiden te maken. De peuters voelen dat wel aan en zo horen ze nieuwe woorden.

Activiteiten

Door een betekenisvolle activiteit te doen na het voorlezen, zorg je voor nog meer plezier en verwerking.

- **Samen delen**

Doel: versterken van de beleving van het boek

- » Verdeel een groepje peuters in twee of drie tweetallen. Een vis is niet zo handig maar een appel, wortel en banaan zijn goed te gebruiken. Geef het ene tweetal (varkens) een appel, het andere tweetal (apen) een banaan, het volgende tweetal (konijntjes) een grote wortel. Wat gebeurde er in het boek? Haal het boek erbij en laat het nog eens zien. Let op de opmerkingen van de kinderen en ga daar op in. Daarna lekker smikkelen. Wel eerlijk delen!

- **Helften maken**

Doel: versterken praktisch handelen en herhalen van woorden en begrippen

- » Verzamel geschikt fruit of groenten die je door midden kunt doen of goed kunt verdelen. Verwijs naar het boek en hoe daar alles eerlijk werd verdeeld: ieder de helft. Hoe gaan jullie dat nu hier doen? Herhaal bepaalde woorden zoals: een deel, delen, een stuk, verdelen, de helft, ieder een paar, een stuk, en benoem de handelingen: snijden en breken.